

68

Vzniklo Sdružení občanů Machnáin, součástí jeho práce je i pokračování kroniky obce.

k vyšešení ve skřínce

P r o h l á š e n í Společnosti občanů Machnáina
Sdružení občanů Machnáin po registraci na MV ČR 10.1. 1992

Sdružení, které vzniklo jako dobrovolný kolektiv lidí sdružených za jediným cílem bez politických a jiných ambicí bude mít tuto činnost :

- starat se o trvalý vývoj a život obce, organizací a zařízení.
- v úzké spolupráci a informovanosti s orgány města Liberce a okresu stálým připomínáním, že jsme jeho součástí.
- starat se o to, aby obec požrušení MNV nebyla jako bezproзорní součást Liberce.
- sledovat činnost města a jeho úředníků směrem k obci, a v případě nesprávností, nebo žaby poškozovaly obec, taková rozhodnutí vysvětlit, ovlivnit, usměrnit, nebo zvrátit.
- podávat náměty a připomínky, jako členové znají místní podmínky a čerpat je z připomínek občanů, a v tom smyslu ovlivňovat vývoj obce a jeho zařízení.
- členové se hrdí ke spolupráci sami, pokud mají zájem o uvedenou činnost, a nic je neváže pokud už necítí potřebu se dále angažovat. Za odcizující se během času doplní těmi, kteří mají zájem.
- Sdružení má částečně nahrazovat bývalý MNV ale je bez pravomocí, pouze apeluje na dobrovolné vyřízení problému, který se řeší.
- Sdružení bude dále hledat prostor pro uplatnění iniciativy v souvislosti s částečným spouřozhodováním s orgány města na úseku, kde je to vhodné, nebo nutné.
- Sdružení se snaží dle potřeby, a problém řeší kolektivní uomiřivou a nakonec vyšie jednou člena, který má k problému nejbliže šten se snaží, aby vyřídil samostatně až do konce. O tom podá zprávu.
- členové jsou odpovědní morálně hlavně sobě, když se přihlásí li, a občanům.
- i v této složité době usilovat o zachování občanské společnosti.

Toto prohlášení platí jako stanovy a náplň práce Sdružení a podle potřeby je možno je doplnit.

Součástí této práce bude i kronika, kde se naváže na dobu před 40 lety, kdy byla kronika vedena. Po doplnění 40 let bude příležitostně doplňována.

Sdružení občanů Machnáin

11.12.1992

Vedení kroniky obce je důležitá a záslužná činnost, protože uchovává budoucím generacím historii obce a je až ne-měřitelná pro generaci přístí, co všechno se dělo, jako byly poměry, zvuky, události. Mělo by se ale ozvíit fotografiemi jako dokladem bez komentáře - zaručeně pravdivým.

Dosavadní kronika, na kterou bychom měli navázat, a jejímž kronikářem byl pan Jozef Klor, ježto mauzeka v Maehulni dožad zije, ukončil posledním zdzkom v roce 1950. Pak byla kronika uzavřena s trezoru a při stehování a prodeji trezoru po jeho otevření se uatla.

Dnes tedy po 42 letech politického mexidobí uatelo státi se vracíme k této potřebě činnosti.

Po jednotlivých letech, jak bylo kronika vedena chronologicky, na to už nejbne pamětníci, proto musíme improvizovaně nahradit asi tak, že jednotliví pamětníci případně pomocí archivu vypracují ten svůj úsek, který znají za léta 1951-90 a od roku 1991 by se kronika psala zase chronologicky po jednotlivých událostech, nebo rocieli cdl. Bude to dlouhodobá práce to dát dohromady aby bylo co nejvíce pravdivé. V kronice by byl zdzkom o tom, kdo který úsek zpracoval (fotky)

Činnosti podle pomyslných úseků, by měly být asi tyto :

1. Politický úroj v obci, poměry, volby, funkce let 1951-90, samospráva.
2. Lidé, itaby, sětaní lidu, děti, škola, škola, pošta
3. Život v obci, spolky, sdružení, svazy, divadlo, kino, odstav knihovna, kucht. život.
4. Úroj závodů v obci, vznik, zdzmk, úvoj, přinos - průmyslová činnost
5. Zemědělství, teimětvi, vývoj. zřet (domáci, teim', organizace, myšlenost (fotky)
6. Úavby, obřadní domy, komunikace, mořt, gartěe, akce Z,
7. Tělověbova, fotbal, zřtv, tmičká, přektel a klauě pír fotek.
8. Niscl - vše kolem ul, povodně, klauě trapatie, jak to vypadalo, čičeni.
9. Hamnětejn - Onděl. kura
10. Tržka čto, doprava, vlacha, mořty, a co se vše kolem udalo (žpek)
11. Události, katastrofy, požáry, za 42 let - tragédie.
12. Haničkáj sbor, vlastní staučaná kronika s fotky
13. Obekody, kopody, komuna', záutk, vznik
14. Ndbožduřtvi, křtel, hřbitov 1921
15. Žatavotničtvi, čičk, zdraní obřauě
16. Příroda, životní prostředí, výfunky, lojalitě, rybářti, sbědky, vřduch, vřdci
17. Mladěz, její činnost za 42 let, aktivita
18. Odkzy sociální, důčkoci, kolik a kdo dožil let, aktivita

Kdo sestaví :

- 1. Galer
- 2. Vasanda, 2.11.92
- 3. Klor
- 4. Scherler
- 5. 2.11.92 - 2.11.92
- 6. 7.11.92
- 7. 7.11.92
- 8. Klor
- 9. -
- 10. -
- 11. -
- 12. 2.11.92
- 13. Brynych
- 14. -
- 15. -
- 16. -
- 17. -
- 18. 7.11.92

Je předtva, že u každé činnosti by bylo třeba počítat
 1-2 reálné spolupracovníky - pamětníky, garanty, kteří by zpracovali
 koncept, jejich jména by byla v kronice zapsána, jako „zpracováno dle
 pamětníka pana XY“, pak bychom měli najít kronikáře, který
 by shrnul, a přepracoval do kroniky včetně fotomateriálu a komentáře
 k nim. Nakonec by kronikář předložil k veřejnému uhládnutí,
 formu najít a pokračovat chronologicky za každý rok
 přibližně podle bodů 1-18, pokud by o nich bylo co napsat.
 Stačilo by pak jen 5-6 stran za rok, iniciativě to může nekládat.
 Tak do toho!

Řádnam a kážíze sdružením občani
 Kachulu z 9. 12. 1992. zaprel: Sebeiber

K této dobrovolné činnosti se
 přihlásil v první řadě pan Hůlka

Začínáme Lužickou Nisou. Vířila a z úkolika nis ale hlavní jsou: žilá-
žaloučeka a do ní k něba u Stráže čerán Nisa, vltud 33m/m, z kidehu
4,6m/ke. V kaachně 330m/m. nejníže bod Liberce. řáha pítoky z pizer-
shých kor a jítětu.

V kaachně jsou pamětúci, že se v ní koupalo, což se zdá dnes jako
nepravdivé. Okolo ní se chodilo ka d. republiky a jo válec na pro-
cházkú, píte dnes je znatelná turist. značka od přejedu trati na
Hamřítejn dolé jo lávce přes náhon textilanu pod náhonem přes lávku
u závodu podél řeky k Hamřítejnu. Pítroda byla křká, záky, úžovky i
sem tam ryba. Křálička pěkdeka.

Nebyvala je u idyla. Konec štěti (1992) pítěže mračen, ka den na hodeh
3-5mm vody, přivaly vod - uke škodu, 120 utonulých, z kaachně pít
stoupla voda o 3-3,5m, což je pítrdní katastrofa. Proto v r. 1903-6
x portanilo 6 přehrad. Píte to mračko, byly píte porodné, ale ne
tak zhoubné. Nejtěti 1946, 1958, 1971, kdy bylo utnoo pí přejadu
vody na přehradách odpouštět vodu a dáti x bar a pítoky pítěkala.

Voda pítěkala i (stary) a rozlila se jo křkáck. 4 škody byly rike.
Také si pítěka ta řeka vyžádala pár lidských životú, hlavně štěti.
Voda se vyléba také proto, že koryto je zanesené a neupravené.
Lávka pro pítr - křvátka z nádrží k hř. fabrice (ČS + čerán) už nebyla
obnovena. Koryto bylo uaroučeno pod fotb. hřištěm a u bývalé Čo
zůstalo je slepé rameno. Pi velké úmě - křvátě.

z Niny byla knaci klu vřtina továrna, formaci vodního díla - ualhoú
na řední kolo a turbíny transmisiemi na řemenu, jízdtě z vody vxo-
benjeu elektr. proudem - elektromy. Takže pítou byl štěm x dnmá.
Škoda, že se to malé elektrárny z dobo totalitny jako neekonomická
rušili. Ja z textilanu mračeli ka koline podle staru "vody 50-70 kwk
Po 2. mř. válec se doobrovalní pítěpír a štěm a vřvntěm odpad-
ních vod pítěkala dodržovat vyjmity a okony, štěby štěm se odštědaly,
a tak se adn Nisa postupně kmemila na křpěchdřái tku, je více někdy
jítě předná z kaachně do křdtky, ale pítětek to už není. Lohout pí-
vody, znamead pítrou náhonu, Pozvolný tok, 4bore 360m, kaachně 303, křdžek 245m, křanice 232m.

v rize 1990-7 má být dokončena štěkáka rešených odpad. vod pítěpírce a
Liberce, soedeni do Stráže, takže se můžeme štět, že se trati ště-
pítěpír a štěota vody jako pítr to lity.

Obtíka Hamřítejnu (383m/n.l.) pítědní štěka a Turbína elektrárny, a štěpiti
kaachně se vřice pítr 30m/m (z křdžka 232m/n.l.) štěka štěka 250km.
V štětky se štěba do štěny. Letos na podnik začali z řovodi Lábe, z pítěpír.
v dnm ště a v obli s prohloubením dnado Ond. kory, pítěti rok ště k štěpír,

Kamrštejn. Stejně jako Nisa, je tu od úpaměti. Bylo o tom Kamrštejn
dort napsáno, tak je poslední část.

Výška nadm. na vrch 383 m, dle Nisa u mlýna And. Hovy 310 m
zachovala se obvodová ~~hradka~~ hradka 2-3 m vysoká, zbytky dvou věží
a zdiva okružní hradby a se dále vytesané schůdky. Pevnost věz uva
o f 10 m a 1,5 m síle zdivo, jižní byla vysoká cca 10 m, a 2,5 m
síle zdivo. To byla asi hlavní obranná věž. Druhá byla pracovní, na
hradní bránu a jižní části se zřítela 1882 (přes 9.9.) po sověu do údolí.
Ize kapít jež zbytky na sověu. Hrad mizil jeden z nejstarších
kamní a pečácké a zároveň obchodní řezku, tak mizil doly na radevé
sově. Joidská při 30-35 mužů pokračovalo v Sibenštejnu.

Hrad vznikl dle se 12 věží, (Jekmus dobředu 1317, za Karla IV.)
Ok 1433 obývala hrad hradní joidská, doly ~~kapit~~ kapel z věží
1478 zdiva bitva a kachmír, a prostora formátne lipy. 1607 domruové,
1577 zemřel kníže Sibenštejn, 1578 zdivák z Raderu dale se uodě,
jako hrad opustěný - pustý.

Př do 18. věků se v okolí dobovalo železo, olovo, stříbro
Rudy chude, třeba zastavena. Obchodní přírody instalovali poudní hradu Kamrštejnu
z úrovně historie.

R. 1826 vybudovali Sibenštejn podnikatelské Spolnost a Neulávek pod Kamr-
štejnem hradu podélou ^{řezkou} hradnu (vleže) faktorové kam se spřítelili lidé
z Karlova, Otávova, Kynč. údolí, Lvočiny, And. Hovy, a Chrástov, za hrade
a kane z kachmír (zaměřovali jto lidi) na ulučné hraniny.

V roce 1856-9 byly postaveny železniční kamenné viadukty dráhy
Liberec - Žitava s rezervou na druhou kolej. Ty změnily zcela vzhled
Kamrštejnu navožením ssodě a keminy.

Jinak od 1922 vhlétem Kamrštejn jako státní poudní rezervace (24 ha)
(včetně les, bika, kabe, mlčím javor, jasan, lípa, bika) a bohatým bylin-
ným porostem a vzácnými houbami.

Dnes je Kamrštejn už jen turistická atrakce a romantickým místem
kezení pro děti. 1988 vznikl pochod org. turist. oddělení 555 let ústavy
husitů v Kachmír. Zúčastňovalo se ho až 200 turistů z k. a okolí.

Trasa turisticky a topografie. Pod Kamrštejnem je turistická značka,
která vás dovede na vrch hora Hřeben, a nebo po modré do Lužických
hor: Nisa Lbc - 360 m, nadr. 370 m, kachmír uadr. 333 m, Nisa pod úm 313,
Sokolovská host. 370 m, kachmír 313 m, viadukt 332 m, Karlov 470 m, mělnič 1
460 m, kynč. údolí mělnič. 490 m, Nisa pod Kamrštejnem 310 m, nejvyšší bod Liberec.